

Digitaalisen euron kehittämiseksi on tarvetta – kaupan ala peräänkuuluttaa lisää kilpailua digitaaliseen maksamiseen

Kaupan liitto kannattaa digitaalisen euron kehitystyötä ja Euroopan keskuspankin maksutavalle asettamia tavoitteita. Digitaaliseen vähittäismaksamiseen tarvitaan lisää kilpailua sekä eurooppalainen vaihtoehto kansainvälisille maksukorteille, joiden käsiin digitaalinen maksaminen on Euroopassa keskittynyt. Lisääntyvä kilpailu alentaisi kaupan alan yritysten ja kuluttajien kustannuksia ja vaihtoehtoinen maksutapa vahvistaisi maksamisen huoltovarmuutta.

Euroopan keskuspankki selvittää parhaillaan digitaalisen keskuspankkirahan eli digitaalisen euron käyttöönottoa ja ominaisuuksia. Keskuspankki tekee tämän syksyn aikana päätöksen digitaalisen euron valmisteluvaiheeseen siirtymisestä. Lisäksi Euroopan komissio on antanut kesällä 2023 digitaalisesta eurosta lainsäädäntöesityksen, joka tulee pian eduskunnan käsiteltäväksi.

Euroopan keskuspankki pyrkii digitaalisella eurolla tukemaan keskuspankkirahan asemaa rahajärjestelmän ankkurina, vahvistamaan Euroopan strategista autonomiaa tarjoamalla vähittäismaksamiseen eurooppalaisen vaihtoehdon sekä edistämään kilpailua euroalueella ja maksamisen tehokkuutta.

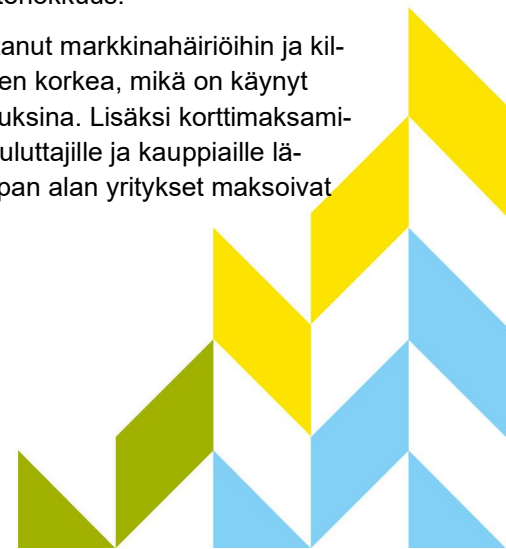
Kaupan liitto kannattaa digitaalisen euron kehitystyötä ja Euroopan keskuspankin maksutavalle asettamia tavoitteita. Digitaaliseen vähittäismaksamiseen tarvitaan lisää kilpailua sekä eurooppalainen vaihtoehto kansainvälisille maksukorteille, joiden käsiin digitaalinen maksaminen on Euroopassa keskittynyt. Lisääntyvä kilpailu alentaisi kaupan alan yritysten ja kuluttajien kustannuksia ja vaihtoehtoinen maksutapa vahvistaisi maksamisen huoltovarmuutta.

Kustannuksiltaan edullinen maksutapa edistää parhaiten digitaalisen euron käyttöönottoa

Digitaalisen euron matalat kustannukset kaupoille vahvistavat maksutavan hyväksyttävyyttä ja edistävät uuden maksutavan markkinoille tuloa. Digitaalisen euron tulee olla kauppiaille kustannustehokas ja edullinen suhteessa nyt käytettävissä oleviin maksutapoihin. Tälle on hyvät edellytykset, sillä Euroopan keskuspankki on ilmoittanut, ettei se peri järjestelmämaksua (ns. scheme fee). Myöskään digitaalisen euron palveluntarjoajilla, kuten pankeilla, ei ole lainkaan luottotappioriskiä, kun kuluttajan digieurolopakon arvo on keskuspankin taseessa.

Viime kädessä sääntelyllä tulee varmistaa maksutavan kustannustehokkuus.

Sähköisten vähittäismaksutapojen voimakas keskittyminen on johtanut markkinahäiriöihin ja kilpailun vääristymiseen. Markkinoille tulon kynnyks on poikkeuksellisen korkea, mikä on käynyt ilmi eurooppalaisten pankkien European Payment Initiativen vaikeuksina. Lisäksi korttimaksamisen kustannukset ovat jo vuosia nousseet, eikä hinnoittelu ei ole kuluttajille ja kauppiaille läpinäkyvää. Suomen Pankin selvityksen mukaan vuonna 2020 kaupan alan yritykset maksoivat korttimaksamisesta 121,4 miljoonaa euroa.

Viime aikoina inflaation noustua prosenttipohjainen korttimaksujen hinnoittelu tuo korttiyhtiöille windfall-voittoja, jotka kuluttajat lopulta joutuvat maksamaan kohonneina hintoina.

EU:n korttimaksujen siirtohintasetuksella (Interchange Fee Regulation) on pyritty hillitsemään korttimaksamisen kustannuksia. Saatua hyötyä on vähentänyt se, että kansainväliset maksukorttiyhtiöt nostavat jatkuvasti ei-säänneltyjä korttimaksuja (Scheme fee). Kansainväliset maksukorttiyhtiöt pystyvät myös yhä enemmän hyödyntämään maksutapahtumista saamaansa dataa asemansa vahvistamisessa. On tärkeää huomata, että useimmat mobiilimaksutavat perustuvat korttimaksamisen infrastruktuuriin.

Digitaalisen euron kehitystyön rinnalla komission tulee jatkaa digitaalisen maksamisen markkinan seuranta ja puuttua epäkohtiin kattavan toimivaltansa puitteissa.

Digitaalisen euron tulee olla helppokäyttöinen ja turvallinen sekä vahvistaa huoltovarmuutta

Digitaalisen euron tulee olla kuluttajalle helppokäyttöinen ja tuoda hyötyjä suhteessa nykyisiin maksutapoihin. Digitaalisen euron toteutustavan on tuettava uusia innovaatioita ja mahdollistaa maksutavan myöhempi kehitystyö. Maksutavan tulee myös tarjota mahdollisemman korkea yksityisyyden suoja niin sitä käyttäville kuluttajille kuin tuotteita ja palveluita myyville kauppaille.

Digitaalinen euro toisi nykyisten maksutapojen rinnalle uuden ja vaihtoehtoiseen teknologiaan perustuvan maksutavan, joka parantaisi maksujärjestelmän resilienssiä sekä vahvistaisi osaltaan huoltovarmuutta. On tärkeää, että maksutavan off-line-toiminnallisuus on vahvasti kehitystyössä mukana.

Kannatettavaa on, että kansainvälisten digitaalisten maksutapojen rinnalle syntyy eurooppalainen vaihtoehto geopoliittisesti turbulenteina aikoina.

Lisätietoja: edunvalvontajohtaja Simo Hiilamo, Kaupan liitto

